

Modelaanvraagformulier Vangnetuitkering Participatiewet over 2017

Gemeenten ontvangen op grond van de Participatiewet budget voor bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies. Gemeenten die een tekort hebben kunnen onder voorwaarden in aanmerking komen voor een vangnetuitkering. De voorwaarden zijn niet ieder jaar hetzelfde, kijk daarom op de website: www.toetsingscommissievp.nl. Op deze website kunt u ook meer informatie vinden over de aanvraagprocedure en de deadline voor het indienen van een complete aanvraag voor 15 augustus 2018.

Een verzoek Vangnetuitkering Participatiewet over 2017 kan uitsluitend via dit door de minister vastgestelde aanvraagformulier worden ingediend. Onderaan dit formulier staat meer achtergrondinformatie bij dit formulier, o.a. over de aanvraagprocedure, de wet- en regelgeving, de relatie met jaarcijfers (SiSa verantwoording) en de ondersteuning vanuit Divosa.

Dit formulier bestaat uit twee gedeelten:

1. De verklaring van het college en de toelichting op de verklaring
2. De instemming van de gemeenteraad

Bij gedeelte 1 (verklaring college) kiest u tussen 1a of 1b:

- 1a: uw gemeente is zowel over 2015 als over 2016 geen vangnetuitkering verleend.
- 1b: uw gemeente is over 2015 en/of over 2016 wel een vangnetuitkering verleend.

Zowel 1a als 1b bestaat uit vier onderdelen: A, B, C en D. Het gaat om de verklaring van het college (onderdeel D) en een toelichting van het college op deze verklaring. Deze toelichting gebeurt aan de hand van drie vragen (onderdelen A, B en C). Na iedere vraag volgt een tekstveld om het antwoord in te voegen. U kunt hierin tekst en eventueel tabellen of grafieken invoegen. Hierin kan ook worden aangegeven op welke brondocumenten, die eventueel in de gemeenteraad zijn besproken, de aanvraag is gebaseerd. U kunt geen bijlagen toevoegen aan deze aanvraag.

Het formulier gaat door op de volgende bladzijde.

1a. Verklaring college bij eerste verzoek

Indien uw gemeente zowel over 2015 als over 2016 geen vangnetuitkering is verleend, vult u 1a in en laat u 1b leeg. 1a bestaat uit de volgende vier onderdelen:

- A. Analyse van de oorzaken van het tekort
- B. Uitgevoerde maatregelen om het tekort te reduceren
- C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen
- D. Ondertekening

Het college van de tekortgemeente verklaart dat zij maatregelen heeft getroffen om tot tekortreductie te komen en geeft daarop een toelichting door het invullen van de onderdelen A, B en C. Bij D volgt ondertekening door het college van de gemeente. Alle onderdelen moeten worden ingevuld. Bij A, B, en C moet de 'hoofdvraag' (de vet gedrukte zin) worden beantwoord. De subvragen (de bullets direct onder de vraag) zijn suggesties voor gemeenten waar bij de beantwoording op in kan worden gegaan. Deze zijn dus facultatief. De vragen B en C staan toegelicht in een tekstbox.

A. Analyse van de oorzaken van het tekort

Geef in onderstaand tekstveld een analyse van de oorzaken van het tekort.

- Kunt u de omvang van het tekort betrekken bij uw analyse?
- Kunt u aangeven op welke moment het college heeft gesignaleerd dat een tekort zal ontstaan?
- Wilt u in uw analyse van de oorzaken de nadruk leggen op factoren die door het college kunnen worden beïnvloed? De analyse betreft dus vooral de ontwikkelingen in de uitgaven van de gemeente.
- U kunt hierbij gebruik maken van de rekentool verdeelmodel bijstandsbudgetten 2017ⁱ en/of de Benchmark van Divosaⁱⁱ.

Tekstveld voor antwoord gemeente

De gemeente Pijnacker-Nootdorp heeft in 2017 een extern onderzoek laten uitvoeren door adviesbureau Nautus naar de omvang en mogelijke oorzaken van het tekort op het Pw-budget. Zij hebben hierbij gebruik gemaakt van diverse onderzoeken en bronnen, zoals de Divosa-benchmark, CBS en onderzoeken van het Ministerie SZW naar oorzaken voor tekorten en het verdeelmodel.

In de analyse die in juni 2017 is opgesteld, is een prognose van het saldo op het Pw-budget opgenomen. De prognose van het saldo op het Pw-budget 2017 is gebaseerd op het nader voorlopige Pw- budget 2017 en een inschatting van de lasten van de gemeente Pijnacker-Nootdorp op het moment van de analyse. Het definitieve Pw-budget voor gemeente Pijnacker-Nootdorp in 2017 bedraagt € 6.255.021,-. In de prognose worden de kosten geschat op €7.004.300,- dit komt neer op een tekort van € 749.279,-, ofwel 11,98% van het toegekende Pw-budget. In onderstaande tabel staat de opgestelde prognose voor de gemeente Pijnacker-Nootdorp weergegeven.

	2017
Verwacht Pw- budget	€ 6.255.021,-
Verwachte Pw- lasten	€ 7.004.300,-
Tekort	€ 749.279,- (11,98%)

Tabel: prognose van het saldo op het Pw-budget 2017.

Bronnen: Sisa bijlage 2016, Septembercirculaire 2017 en Rijksbegroting 2018 SZW.

Het tekort kent verschillende oorzaken. Deze worden hieronder kort beschreven,

De belangrijkste oorzaak van het tekort op het Pw-budget is de verhoogde instroom van vergunninghouders. Het gaat hier in de meeste gevallen om een groep bijstandsgerechtigden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Dit komt onder meer door een taalachterstand en de tijd die de verplichte inburgering kost. Andere oorzaken zijn de instroom van de WW-uitkeringsgerechtigden en de afnemende uitstroom naar werk. Een verklaring hiervoor is een mismatch tussen het aantal beschikbare banen en het opleidingsniveau van werkzoekenden.

In Pijnacker-Nootdorp is er sprake van een grote dynamiek in het bijstandsbestand. De dynamiek in het bestand betekent dat er sprake is van een hoge instroom en redelijke uitstroom. Tegelijkertijd maakt ruim twee derde van het uitkeringsbestand langer dan 12 maanden aanspraak op een Pw-uitkering. De zogenaamde bovenkant van het bestand (kansrijk) blijkt uit te stromen. Daarnaast is er een toename van het aantal jongeren tot en met 27 jaar en alleenstaanden. Deze toename heeft deels te maken met de instroom van jongeren met een arbeidsbeperking als gevolg van de Participatiewet.

Ook de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt geven een verklaring voor het tekort op het Pw-budget. De werkgelegenheid in de gemeente Pijnacker-Nootdorp heeft zich ten opzichte van de landelijke, provinciale en regionale trend zeer positief ontwikkeld, maar het aantal absolute banen per hoofd van de bevolking in Pijnacker-Nootdorp blijft achter. De verklaring hiervoor is dat Pijnacker-Nootdorp een forensengemeente is, waarbij veel mensen werkzaam zijn buiten de eigen gemeente en meer in de regio, inclusief Den-Haag.

Daarnaast blijkt dat uit een vacatureonderzoek van UWV dat voor het grootste deel van de vacatures in de arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal (70%) een startkwalificatie wordt gevraagd. Dit percentage ligt hoger (90%) in de sectoren ICT en gezondheid en welzijn. De doelgroep van de Participatiewet heeft vaak geen startkwalificatie, waardoor zij niet in aanmerking komen voor de beschikbare banen. Daarnaast neemt het aantal banen op laag- en middelbaar opleidingsniveau af door technologische ontwikkelingen zoals automatisering.

De spanning op de arbeidsmarkt in Zuid-Holland Centraal is relatief klein. Dit betekent dat er meer werkzoekenden zijn dan het aantal beschikbare banen. Dit maakt het voor inwoners van Pijnacker-Nootdorp moeilijker om aan het werk te komen. Dit kan leiden tot een hoger beroep op de bijstand.

Verder blijkt dat er in Pijnacker-Nootdorp sprake is van een dalende incassoratio met betrekking tot terugvorderingen en verhaal. Met de incassoratio wordt uitgedrukt welk deel van de uitstaande (fraude)schulden de gemeente Pijnacker-Nootdorp op jaarbasis incasseert. Dit leidt tot lagere inkomsten. Door de veranderende samenstelling en kenmerken van het bijstandsbestand blijkt het in veel gevallen onmogelijk het teruggevorderde

bedrag volledig te innen. Onder andere doordat meer bijstandsgerechtigden te maken krijgen met problematische schulden.

Tot slot is het beschikbare Pw-budget per bijstandsgerechtigde in de gemeente Pijnacker-Nootdorp onder het landelijke niveau te komen te liggen. Dit heeft te maken met de verdeelsystematiek die zorgt voor grote schommelingen in het beschikbare budget. Ook is het Participatiebudget, wat ingezet kan worden om bijstandsgerechtigden te begeleiden naar werk of te activeren, fors gedaald. Het bijstandsbestand is juist fors gegroeid.

B. Uitgevoerde maatregelen om het tekort te reduceren

Omschrijf in onderstaand tekstveld welke maatregelen zijn uitgevoerd om een bijdrage te leveren aan het reduceren van dit tekort.

- Geef waar mogelijk en voor zover relevant de relatie tussen oorzaken en maatregelen.
- U kunt in uw antwoord verwijzen naar eerder genomen maatregelen. Indien mogelijk kunt u de effecten van eerder genomen maatregelen betrekken bij de maatregelen die u nu treft.
- U kunt in uw antwoord onderscheid maken tussen maatregelen genomen in 2017-2018 en maatregelen uit eerdere jaren.
- U kunt hierbij ook de maatregelen aangeven die in het kader van de aanpak van uw arbeidsmarktregio worden gedaan.
- U kunt bij het noemen van de maatregelen ook de samenhang met andere maatregelen of effecten in het sociale domein benoemen.

Toelichting bij B

- De maatregelen kunnen worden getroffen vanaf het moment dat het tekort bekend is of dat men vanuit een prognose het tekort ziet aankomen, tot uiterlijk de datum van inlevering van het verzoek (15 augustus 2018).
- Er zijn meerdere factoren die een invloed hebben op de ontwikkeling van het tekort. Om die reden wordt gesproken van een *bijdrage* aan de reductie van het tekort.

Tekstveld voor antwoord gemeente

De gemeente Pijnacker-Nootdorp heeft de ambitie het tekort terug te dringen en te focussen op verlaging van de overschrijding op het Pw-budget. Daarnaast is er sprake van een maatschappelijke doelstelling van de gemeente om mensen naar vermogen mee te laten doen in de samenleving. Op basis van de gemaakte analyse van de oorzaken van het tekort heeft de gemeente Pijnacker-Nootdorp een aantal aanvullende maatregelen opgesteld om het ontstane tekort te reduceren en de inkomsten te verhogen. Deze maatregelen zijn deels nieuw en deels aanscherpingen van het al staande beleid. De maatregelen komen boven op het al staande beleid op het gebied van werk en inkomen.

De maatregelen leggen zich toe op drie terreinen: instroombeperking, uitstroombevordering en handhaving. De maatregelen worden hieronder kort beschreven.

Instroombeperking

De gemeente Pijnacker-Nootdorp wil voorkomen dat personen voor wie een uitkering niet noodzakelijk is toch in de bijstand instromen. De gemeente heeft al verschillende beleidsinstrumenten om dit te voorkomen, maar verwacht met de onderstaande maatregelen nog meer resultaat te kunnen behalen.

- Ter beperking van de instroom wordt het regionale project Max WW ingezet. In dit project worden mensen in de WW in de drie maanden voordat hun WW-uitkering stopt uitgenodigd voor een workshop gericht op het informeren, stimuleren en matchen op vacatures.
- De Werkacademie in Zoetermeer wordt als pilot ook opengesteld voor WW'ers uit het project Max- WW. De Werkacademie in Zoetermeer begeleidt uitkeringsgerechtigden met een kleine afstand tot de arbeidsmarkt via sollicitatietrainingen en presentatie bij de doorstroom naar regulier werk.
- De gemeente Pijnacker-Nootdorp zet Wmo+ trajecten in (TOP-trajecten). Deze trajecten zijn bedoeld voor mensen met een arbeidsbeperking van wie het arbeidspotentieel nog niet bekend is. Doel van deze trajecten is om vooral jongeren van het speciaal onderwijs, zo snel mogelijk naar werk te begeleiden, zodat instroom in de bijstand wordt voorkomen, of indien werk niet haalbaar is, Wmo dagbesteding ingezet wordt.

Uitstroombevorderende maatregelen

Net als dat de gemeente Pijnacker-Nootdorp wil voorkomen dat personen voor wie een uitkering niet noodzakelijk is toch in de bijstand instromen, wil zij ook voorkomen dat mensen langer gebruik maken van een bijstandsuitkering dan noodzakelijk doordat zij kunnen werken. De al bestaande maatregelen op het gebied van uitstroombevordering worden daarom geïntensiveerd. Ook een aantal nieuwe maatregelen worden voorgesteld:

- *Werkgeversbenadering.* Gericht op bevordering van de uitstroom uit de bijstand werkt Pijnacker-Nootdorp in de arbeidsmarktregio Zuid-Holland centraal samen met andere gemeenten en het UWV door middel van een actieve en uniforme werkgeversbenadering. Sinds 2016 is de samenwerking in de arbeidsmarktregio geïntensiveerd en is er sprake van een uniforme werkwijze, regionale aansturing en regionale targets. Naast monitoring wordt er nu ook actief gestuurd op regionale targets en de verwachting is dat de realisatie van het aantal plaatsingen daardoor omhoog gaat. Pijnacker-Nootdorp is trekker van de regionale werkgeversbenadering en daarmee in de lead op het sturen op het behalen van de regionale targets.
- *Inzet op activering.* De gemeente Pijnacker-Nootdorp voert projecten gericht op activering uit, zoals het re-integratie traject Biesieklette, een project gericht op onderhoud van de openbare ruimte en op bewegen en vitaliteit. Er zijn twee trajecten specifiek gericht op het begeleiden van statushouders naar werk. De trajecten worden verder geïntensiveerd,

- *Jobhunting.* Er is een traject jobhunting voor mensen met een kleine afstand tot de arbeidsmarkt. Deze doelgroep kan deelnemen aan de Werkacademie in Zoetermeer. In de gemeente Pijnacker-Nootdorp is er een jobhunter ingezet. De jobhunter is gestart met een 2-jarige opdracht (ESF) om in 2 jaar 50 jongeren tot 27 jaar te begeleiden naar betaald werk. Daarnaast legt de jobhunter de focus op het zo snel mogelijk naar werk begeleiden van personen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt.
- *Werkervaringsplekken.* Er worden werkervaringsplaatsen gecreëerd voor bijstandsgerechtigden bij verschillende organisatie, waaronder bij de eigen gemeente. Het doel van de werkervaringsplaatsen is dat bijstandsgerechtigden op deze manier de mogelijkheid krijgen om werkervaring op te doen binnen een organisatie. Dit vergroot de kans op het uitstromen naar regulier werk.
- *Inspireren en motiveren.* De gemeente zet extra in op het motiveren en inspireren van klantmanagers en accountmanagers. Dit gebeurt door het zichtbaar maken van de uitstroomresultaten. Hiermee wordt beoogd dat klantmanagers direct resultaat van hun werkzaamheden zien waardoor de klantmanagers gemotiveerd hun werk blijven doen. Verder helpt het om inzichtelijk te maken welke aanpak succesvol is.
- *Plan van aanpak statushouders.* De gemeente Pijnacker-Nootdorp heeft te maken met een hoge instroom statushouders in de bijstand. Hiervoor heeft de gemeente een plan van aanpak ontwikkeld voor statushouders. De doelstelling van deze maatregel is de groep statushouders met een geringe afstand tot de arbeidsmarkt of met potentie tot het vinden van passend werk zo spoedig mogelijk in contact te brengen met werkgevers. Het plan van aanpak bestaat uit vijf maatregelen.
  - a) *Kennismaking:* Alle statushouders die worden toegewezen aan Pijnacker-Nootdorp moeten binnen een maand na huisvesting op gesprek komen bij de gemeente.
  - b) *Assessment:* Het assessment, in de eigen taal, beoogt inzicht te verschaffen in de vooropleiding, motivatie, vorderingen op het gebied van inburgering en eventuele contra-indicaties.
  - c) *Groepstraject HWG:* Dit traject is gericht op gedrag en presentatie. Enerzijds bestaat het voor een groot deel uit een groepstraject waarin de statushouders onder andere worden gecoacht en een bezoek brengen aan werkgevers die betrokken zijn bij het project, anderzijds uit individuele begeleiding.
  - d) *Individueel traject met Teamwerk:* Dit traject richt zich op het opdoen van werkervaring in de regio met behoud van een bijstandsuitkering.
  - e) *Opknappen pand Hofland:* op basis van tegenprestatie knappen statushouders het voormalige woonzorgcentrum Hofland op. Op deze manier vervullen zij werkervaringsplaatsen en stromen zij mogelijk op termijn uit naar werk bij ondernemers betrokken bij het project.
- *Gezondheid-bevorderend traject Make a Move.* Deze re-integratiemaatregel richt zich op gezondheidsbevordering. Dit gebeurt door uitkeringsgerechtigden aan te zetten tot beweging en gezonde voeding, ofwel: een gezonde leefstijl. Deze maatregel heeft als doel dat de deelnemers toewerken naar een betaalde baan of vrijwilligerswerk, of lid te worden van een vereniging, zodat een zinvolle bijdrage aan de maatschappij wordt geleverd.

- *Intensief traject één-op-één (Workfast).* Deze maatregel zet in op het gericht uitstromen naar betaald werk of naar participatievermogen van twee verschillende doelgroepen: mensen die korter dan één jaar een uitkering ontvangen en mensen die twee tot vijf jaar een uitkering ontvangen. De maatregel bestaat uit een intensieve een-op-een begeleiding in samenwerking met verschillende partners uit het sociaal domein en het onderwijs. Op dit moment zitten er 10 personen in het traject. Het doel is om tussen de 50% en 60% van de deelnemers te laten uitstromen naar regulier werk.
- *Volledig inzicht krijgen in het klantenbestand.* Het is van belang dat de situatie en kenmerken van bijstandsgerechtigden beter in beeld zijn bij zowel klantmanagers als de gemeente. Op deze wijze kan er beter gematcht worden en beter gestuurd op de noodzakelijk inzet op het terrein van participatie. Er worden twee extra klantmanagers aangesteld. Dit leidt er toe dat de caseload per klantmanager omlaag kan. Op die manier kan er per klant, meer aandacht worden besteed aan participatie, het uitvoeren van heronderzoeken en het opleggen van maatregelen. Daarnaast worden er verschillende maatregelen genomen om volledig inzicht te krijgen in het klantenbestand:
  - Het maximaal gebruik maken van het klantvolgsysteem van werkzoekenden, 'Sonar', dat onderdeel uitmaakt van het 'UVW Portaal voor Gemeenten'. Hierin wordt het volledige dossier, inclusief de ingezette dienstverlening, bijgehouden en maakt communicatie via de Werkmap mogelijk. Door het digitaal ontsluiten van profielen van werkzoekenden in Sonar wordt de kans op het vinden van een passende baan vergroot.
  - De gemeente Pijnacker-Nootdorp gaat gebruik maken van de kandidatenverkenner banenafpraak daar waar het gaat om de kandidaten die binnen deze doelgroep vallen. Dit moet leiden tot snellere uitstroom van deze doelgroep.

Handhaving

Ook het handhaven van de rechten en plichten van bijstandsgerechtigden kan bijdragen aan een besparing op de uitgaven uit het Participatiewetbudget. Het opleggen van maatregelen, opsporen van fraude en eventueel stopzetten en terugvorderen van onterecht verstrekte uitkeringen draagt bij aan het terugdringen van het tekort op het Pw-budget.

De gemeente Pijnacker-Nootdorp zet op het terrein van handhaving in op de onderstaande aanvullende maatregel:

- *Samenwerking met Zoetermeer:* Met ingang van 1 januari 2017 is een samenwerkingsverband van start gegaan met de gemeente Zoetermeer. Doelstelling van de samenwerking is dat er een strengere controle plaats vindt of uitkeringen in Pijnacker-Nootdorp ook daadwerkelijk rechtmatig verstrekt worden. Bij vermoedens van fraude of onrechtmatigheden kunnen medewerkers van de gemeente Pijnacker-Nootdorp de gemeente Zoetermeer in schakelen, Daar zit meer expertise op dit vlak dan bij de gemeente zelf.

Extra middelen

Naast dit pakket van maatregelen heeft de gemeenteraad van Pijnacker-Nootdorp heeft op 29 juni jl. € 50.000,- extra beschikbaar gesteld voor de tweede helft van 2017 om de re-integratie te intensiveren. Het uitgangspunt was budget in te zetten voor de extra inzet van trajecten, zoals Workfast. Voor 2018 is een extra budget van €100.000,- beschikbaar.

C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen

Omschrijf in onderstaand tekstveld het beoogde effect van de genoemde maatregelen, die een bijdrage leveren aan het reduceren van het tekort. Hierbij gaat het dus om een indicatie.

- U kunt een inschatting van het beoogde effect kwantitatief uitdrukken en als dat niet mogelijk is kunt u het beoogde effect kwalitatief uitdrukken. Onder kwantificering wordt verstaan: de beoogde opbrengst in minder uitkeringen respectievelijk in het beoogde besparingsbedrag.
- U kunt de beoogde effecten presenteren per maatregel of als dat niet mogelijk is voor meerdere maatregelen gezamenlijk.

Toelichting bij C

- De toetsingscommissie geeft geen oordeel over de mate van effectiviteit van de maatregelen. De toetsingscommissie beoordeelt of een antwoord wordt gegeven op de hoofdvraag (vet gedrukt).
- Bij deze vraag wordt verwacht dat het college inzichtelijk maakt dat het maatregelen treft waarmee het college beoogt/verwacht dat deze bijdragen aan een reductie van het tekort.

Tekstveld voor antwoord gemeente

De gemeente Pijnacker-Nootdorp heeft verschillende maatregelen getroffen om het tekort op het Pw-budget te reduceren. In de onderstaande tabel is de prognose bij ongewijzigd beleid opgenomen zoals deze in de zomer van 2017 is opgesteld. Doel van de maatregelen is om het tekort te reduceren ten opzichte van deze prognose.

	2017 (prognose september 2017)	2018	2019	2020	2021
Aantal uitkeringen per 31/12	490	520	532	539	545
Saldo Pw-budget	- 11,98%	-8,7%	-12,9%	-10,2%	-9,5%

Tabel: Ontwikkeling aantal uitkeringsdossiers en saldo Pw-budget op basis van ongewijzigd beleid. *Bronnen:* Sisa bijlage 2016, Septemercirculaire 2017 en Rijksbegroting 2018 SZW.

De maatregelen zijn ingevoerd in de loop van 2017 (of begin 2018) en hebben daardoor niet het gehele jaar effect gehad. Daarom is het beoogde effect van de aanvullende maatregelen pas echt zichtbaar in 2018. Hoewel de effecten dus nog niet volledig inzichtelijk te maken zijn, zijn vrijwel alle eerdergenoemde maatregelen om het tekort te reduceren in 2017 ingevoerd. Hieronder wordt per maatregel de huidige stand van zaken weergegeven (peildatum 1 mei 2018).

Instroombeperkende maatregelen

- *Project max- WW:* het project max-WW is gestart. Vanaf medio 2017 is ook de Werkacademie opengesteld voor max-WW'ers.
- *Wmo + (TOP) trajecten:* dit traject is kleinschalig ingezet. Vanuit de TOP-trajecten zijn een aantal mensen geplaatst. Het traject heeft als bijkomend effect dat binnen de gemeente een beter beeld ontstaat van deze klanten.

Uitstroom-bevorderende maatregelen:

- *Werkgeversbenadering.* In 2017 is er 1 extra fte aangenomen ten behoeve van de focus op de lokale arbeidsmarkt van Pijnacker-Nootdorp. Daarnaast is meer samenwerking met het Wsp gezocht. Zo zijn in 2017 diverse campagnes gevoerd. Voorbeelden hier van zijn 'de maand van de participatie', de banenmarkt 'richting werk', 12 speedmeets en de Kansenmarkt.
- *Inzet op activering.* De gemeenteraad van Pijnacker-Nootdorp heeft op 29 juni jl. € 50.000,- extra beschikbaar gesteld voor de tweede helft van 2017 om de re-integratie te intensiveren. Dit budget is ingezet voor extra inzet van trajecten, zoals Workfast. Daarnaast is het nieuwe traject Grenzeloos ontwikkeld. Dit traject zit nog in de opstartfase.
Ook zijn er specifieke trajecten voor statushouders gestart. Het gaat hier om aangepaste versies van bestaande instrumenten zoals Make a Move en Workfast. Ook zijn specifiek voor statushouders groepssessies ontwikkeld en is het project teamwork ingericht.
- *Jobhunting.* Er is door de jobhunter een zogenaamde 'top 30' opgesteld van personen met de kortste afstand tot de arbeidsmarkt. Deze 'top 30' krijgt extra aandacht door persoonlijke contact, het registreren in Sonar en het expliciet onder de aandacht brengen deze klanten van het Wsp. Zo wordt geprobeerd de uitstroom te bespoedigen. Daarnaast is de Jobhunter in 2017 gestart met een 2-jarige ESF-traject om in 2 jaar 50 jongeren tot 27 jaar te begeleiden naar betaald werk. In 2017 zijn 27 jongeren op maat begeleid. Van deze groep zijn er 16 jongeren uitgestroomd naar betaald werk, 1 naar een vervolgtraject, 3 naar een opleiding en zijn 3 afgevallen om diverse redenen. De overige 4 deelnemers worden ook in 2018 nog begeleid.
- *Werkervaringsplekken.* Deze maatregel is opgepakt door de accountmanagers van het WSP en heeft nog niet geleid tot meer plekken
- *Inspireren en motiveren.* Er is een Whiteboard opgehangen waar vacatures en plaatsingen worden gedeeld. Deze informatie zorgt voor meer beleving bij de klantmanagers, de resultaten worden zichtbaar, vacatures vallen op en klantmanagers komen zelf met mogelijke kandidaten.
- *Plan van aanpak statushouders.* Er zijn specifieke trajecten voor statushouders gestart. Het gaat hier om aangepaste versies van bestaande instrumenten zoals Make a Move en Workfast. Ook zijn specifiek voor statushouders groepssessies ontwikkeld en is het project teamwork ingericht. Een groep van 9 statushouders is gestart in maart 2017 en een groep van 10 statushouders in september 2017. In de zomer van 2017 is er een Zomerschool van start gegaan met 20 deelnemers.
- *Gezondheid-bevorderend traject (Make A Move).* Twee groepen zijn afgerond van ongeveer 10-12 deelnemers. Dit jaar start een derde groep. Make a Move zet een eerste belangrijke stap naar sociale activering.
- *Intensief traject één- op- één (Workfast).* Dit traject is rond de zomer 2017 gestart. Er wordt hierbij intensief ingezet op mensen die bemiddelbaar zijn. In 2017 zijn er 22 kandidaten gestart, Hiervan zijn er 6 personen uitgestroomd naar betaald werk en 1 naar een opleiding.

- *Volledig inzicht in klantenbestand.* Op dit moment zijn er 30 profielen geregistreerd in Sonar. Daarnaast is de eerder genoemde de 'top 30' van mensen met de kortste afstand tot de arbeidsmarkt geregistreerd in Sonar en individueel gesproken. Er worden eerste stappen gezet om een technische koppeling tot stand te brengen tussen Sonar en het gemeentelijke systeem Civision.

Maatregelen gericht op handhaving

- *Samenwerking met Zoetermeer:* Op het gebied van rechtmatigheid en het bestrijden van bijstandsfraude: de samenwerking is sinds 1 januari 2018 gestart bij Zoetermeer. De samenwerkingsafspraken met Zoetermeer zijn op 19 maart geëvalueerd. De werkprocessen met betrekking tot handhaving worden momenteel herzien.

Behaalde effecten

Het aantal uitkeringsdossiers is eind december 2017 gestegen van 483 ten opzichte van 432 in eind december 2016. Het gemiddeld aantal uitkering lag in 2017 op 483. Hiermee heeft de gemeente Pijnacker-Nootdorp beter gepresteerd dan verwacht op basis van ongewijzigd beleid. Dit ligt iets onder de prognose die in de zomer van 2017 is opgesteld. In vergelijking met 2016 is in 2017 de instroom in de bijstand gedaald van 222 in 2016 naar 214 in 2017. Het effect is van de maatregelen is nog beperkt. Hiervoor zijn diverse oorzaken:

- De maatregelen zijn pas eind 2017 of begin 2018 ingevoerd. Er is tijd nodig op effecten te bereiken.
- Een aantal maatregelen leidt (nog) niet tot besparingen op de uitkeringskosten. De effectiviteit van de maatregelen zijn in sommige gevallen moeilijk te meten. Maatregelen zijn soms meer gericht op het versterken van de klant dan op het direct uitstromen uit de uitkering.
- Achterblijvende inkomsten: de inkomsten op het Pw-budget voor de gemeente Pijnacker-Nootdorp blijven achter bij verwachting.
- Voor een groot deel wordt het tekort op het Pw-budget veroorzaakt door de verhoogde instroom van statushouders.

In totaal heeft de gemeente Pijnacker € 6.949.987,- uitgegeven aan bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies. Dit is € 105.000 minder dan in de zomer van 2017 verwacht werd. Ondanks deze besparing op de uitgaven heeft de gemeente nog steeds een tekort op het PW-budget. Dit tekort bedraagt, € 644.644,- wat neer komt op 10,3%.

	Jaar 2017
Definitief toegekend Pw-budget 2017	€ 6.255.021,-
Lasten PW-budget 2017	€ 6.949.987,-
Baten Pw-budget 2017	€ 50.322,-
Netto uitgaven	€ 6.899.665
Saldo	€ -644.644,-
Percentage tekort	-10,3%

Tabel: baten en lasten Pw-budget gemeente Pijnacker-Nootdorp 2017, bron: Pijnacker-Nootdorp SISA 2017

D. Ondertekening

Een verzoek tot vangnetuitkering dient door het college van burgemeester en wethouders te worden ingediend, ook indien de uitvoering van de Participatiewet aan een samenwerkingsverband is overgedragen (meer informatie hierover in de toelichting onderaan het formulier). De ondertekening geschiedt door burgemeester en secretaris.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Pijnacker-Nootdorp verklaart dat het voor 15 augustus 2018 de genoemde maatregelen heeft getroffen om te komen tot tekortreductie.

Datum: 23-7-2018

De secretaris,

Naam van de ondertekenaar: J.P.R. Woudstra

De burgemeester,

Naam van de ondertekenaar: F. Ravestein

1b. Verklaring college bij een volgend verzoek

Indien uw gemeente over 2015 en/of over 2016 een vangnetuitkering is verleend, vult u 1b in en laat u 1a leeg. 1b bestaat uit de volgende vier onderdelen:

- A. Analyse van de oorzaken van het tekort
- B. Uitgevoerde *interne en externe* maatregelen om het tekort verder te reduceren
- C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen
- D. Ondertekening

Het college van de tekortgemeente verklaart dat zij interne en externe maatregelen heeft getroffen om tot verdere tekortreductie te komen en geeft daarop een toelichting door het invullen van de onderdelen A, B en C. Bij D volgt ondertekening door het college van de gemeente. Alle onderdelen moeten worden ingevuld. Bij A, B, en C moet de 'hoofdvraag' (de vet gedrukte zin) worden beantwoord. De subvragen (de bullets direct onder de vraag) zijn suggesties voor gemeenten waar bij de beantwoording op in kan worden gegaan. Deze zijn dus facultatief. De vragen B en C staan toegelicht in een tekstbox.

A. Analyse van de oorzaken van het tekort

Geef in onderstaand tekstveld een analyse van de oorzaken van het tekort.

- Kunt u de omvang van het tekort betrekken bij uw analyse?
- Kunt u aangeven op welk moment het college heeft signaleerd dat (opnieuw) een tekort zou ontstaan?
- Wilt u in uw analyse van de oorzaken de nadruk leggen op factoren die door het college kunnen worden beïnvloed? De analyse betreft dus vooral de ontwikkelingen in de uitgaven van de gemeente.
- U kunt hierbij gebruik maken van de rekentool verdeelmodel bijstandsbudgetten 2017ⁱ en/of de Benchmark van Divosaⁱⁱ.
- De mate van effectiviteit van maatregelen uit voorgaande jaren, kan eveneens van invloed zijn op de omvang van het tekort. Kunt u hier in de analyse op ingaan?

Tekstveld voor antwoord gemeente

Klik of tik om tekst in te voeren.

B. Uitgevoerde maatregelen om het tekort verder te reduceren

Omschrijf in onderstaand tekstveld welke (aanvullende) interne en externe maatregelen zijn uitgevoerd om een bijdrage te leveren aan verdere reductie van het tekort. Maak in de beschrijving duidelijk wat interne en wat externe maatregelen zijn. Van het college wordt verwacht duidelijk aan te geven hoe externe inbreng leidde tot het nemen van bepaalde maatregelen. Zie de toelichting in de box op de volgende pagina.

- Geef waar mogelijk en voor zover relevant de relatie tussen oorzaken en maatregelen.

- U kunt in uw antwoord verwijzen naar eerder genomen maatregelen. Indien mogelijk kunt u de effecten van eerder genomen maatregelen betrekken bij de maatregelen die u nu treft.
- U kunt in uw antwoord onderscheid maken tussen maatregelen genomen in 2017-2018 en maatregelen uit eerdere jaren.
- U kunt hierbij ook de maatregelen aangeven die in het kader van de aanpak van uw arbeidsmarktregio worden gedaan.
- U kunt bij het noemen van de maatregelen ook de samenhang met andere maatregelen of effecten in het sociale domein benoemen.

Toelichting bij B

- Indien uw gemeente over 2015 en/of 2016 een vangnetuitkering is verleend, is sprake van een aanhoudend tekort. Indien het college over 2017 aanspraak wenst te maken op een vangnetuitkering moet het college verklaren dat interne en externe maatregelen zijn genomen om tot verdere tekortreductie te komen.
- Voorbeelden van externe maatregelen zijn onder andere consultatie of gebruik maken van goede voorbeelden van andere gemeenten, gebruik maken van een kennisgroep of leercirkel, gebruik maken van de signalen op basis van benchmarking, advies van adviesbureau of maatregelen die na aanleiding daarvan zijn geformuleerd. Indien maatregelen tot stand komen zonder inbreng van externen worden zij als intern aangemerkt. Indien maatregelen met een duidelijk herkenbare inbreng van externen (dus personen of organisaties buiten de eigen gemeente) tot stand komen, worden ze als extern aangemerkt. Van het college wordt verwacht duidelijk aan te geven hoe externe inbreng leidde tot het nemen van bepaalde maatregelen. Omschrijf hoe een externe maatregel tot stand is gekomen, hieruit moet blijken dat het college actief extern consultatie heeft verricht om te komen tot deze externe maatregel.
- De maatregelen kunnen worden getroffen vanaf het moment dat het tekort bekend is of dat men vanuit een prognose het tekort ziet aankomen, tot uiterlijk voor de datum van inlevering van het verzoek (15 augustus 2018).
- Er zijn meerdere factoren die een invloed hebben op de ontwikkeling van het tekort. Om die reden wordt gesproken van een *bijdrage* aan de reductie van het tekort.

Tekstveld voor antwoord gemeente

Klik of tik om tekst in te voeren.

C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen

Omschrijf in onderstaand tekstveld het beoogde effect van de genoemde (aanvullende) interne en externe maatregelen, die een bijdrage leveren aan het *verder* reduceren van het tekort. Hierbij gaat het om een indicatie.

- U kunt een inschatting van het beoogde effect kwantitatief uitdrukken en als dat niet mogelijk is kunt u het beoogde effect kwalitatief uitdrukken. Onder kwantificering wordt verstaan: de beoogde opbrengst in minder uitkeringen respectievelijk in het beoogde besparingsbedrag.

- U kunt de beoogde effecten presenteren per maatregel of als dat niet mogelijk is voor meerdere maatregelen gezamenlijk.
- U hoeft geen onderscheid te maken tussen beoogd effect van interne maatregelen en beoogd effect van externe maatregelen.

Toelichting bij C

- In de regelgeving staat dat het college verklaart dat het interne en externe maatregelen heeft getroffen om tot *verdere* tekortreductie te komen. Het tekort verder reduceren betekent dat het college inzichtelijk maakt dat het maatregelen treft waarmee het college beoogt/verwacht dat deze bijdragen aan het verder reduceren van het tekort ten opzichte van voorgaande jaren.
- De toetsingscommissie geeft geen oordeel over de mate van effectiviteit van de maatregelen. De toetsingscommissie beoordeelt of een antwoord wordt gegeven op de hoofdvraag (vet gedrukt).

Tekstveld voor antwoord gemeente

Klik of tik om tekst in te voeren.

D. Ondertekening

Bij D volgt ondertekening. Een verzoek tot vangnetuitkering dient door het college van burgemeester en wethouders te worden ingediend, ook indien de uitvoering van de Participatiewet aan een samenwerkingsverband is overgedragen (meer informatie hierover in de toelichting onderaan het formulier). De ondertekening geschiedt door burgemeester en secretaris.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente [zet hier de naam van uw gemeente] verklaart dat het voor 15 augustus 2018 de genoemde interne en externe maatregelen heeft getroffen om te komen tot verdere tekortreductie.

Datum: _____

De secretaris,

_____
Naam van de ondertekenaar:

De burgemeester,

_____
Naam van de ondertekenaar:

2. Instemming gemeenteraad

In artikel art. 10, eerste lid, onderdeel d, BPw staat dat deze verklaring de instemming van de gemeenteraad moet hebben. Met de instemming van de gemeenteraad bevestigt de gemeenteraad dat het college inzicht heeft gegeven in de maatregelen die zijn getroffen om het tekort te reduceren. De instemming heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat de gemeenteraad eventueel over de maatregelen van het college heeft uitgesproken. De gemeenteraad hoeft het dus niet eens te zijn met de maatregelen.

De ondertekening geschiedt door burgemeester en griffier. De gemeenteraad dient uiterlijk voor het moment van indiening van het verzoek haar instemming te hebben gegeven, uiterlijk 15 augustus 2018.

De gemeenteraad van de gemeente Pijnacker-Nootdorp stemt in met de onder 1. afgegeven verklaring door het college van deze gemeente.

Datum: 24-07-2018

Ondertekening

De voorzitter,

Naam van de ondertekenaar: F. Ravestein

De griffier,

b.a. E. M. van der Meer
p.w. griffier
Naam van de ondertekenaar: B. Sepeers

Achtergrondinformatie bij dit formulier

Wet- en regelgeving

In het BPw is geregeld dat het college alleen via een door de minister van SZW beschikbaar gesteld aanvraagformulier een verzoek tot een vangnetuitkering kan indienen, als bedoeld in artikel 74 van de Participatiewet. De verklaring college eerste verzoek kunt u vinden in het BPw, artikel 10, eerste lid, onder d. De verklaring college bij vervolgvraag kunt u vinden in het BPw artikel 10, eerste lid, onder d, jo. artikel 10, tweede lid. In het BPw staat dat de verklaring van het college een toelichting omvat zoals gevraagd in het modelaanvraagformulier (BPw, artikel 10, onderdeel e).

Aanvraagprocedure

Een verzoek om een vangnetuitkering over 2017 dient uiterlijk op 15 augustus 2018 te zijn ontvangen door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. Omdat sprake is van een fatale termijn worden verzoeken die na 15 augustus 2018 door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet worden ontvangen, niet in behandeling genomen. Het college dient het verzoek digitaal door middel van het webformulier op www.toetsingscommissievp.nl in te dienen. Na de aangegeven datum is dit webformulier niet meer beschikbaar.

De toekenning van een vangnetuitkering gebeurt uitsluitend op verzoek van het college van burgemeester en wethouders van de tekortgemeente en nadat is vastgesteld dat aan alle geldende eisen wordt voldaan. Blijkens artikel 8c, eerste lid, van de Participatiewet, kan het indienen van een verzoek tot vangnetuitkering niet worden overgedragen aan het bestuur van een openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Bij het indienen van een verzoek tot vangnetuitkering moet het college verklaren dat het maatregelen heeft getroffen om tot tekortreductie te komen. Deze verplichting gaat verder dan het tijdelijk vangnet, waarbij het feitelijk uitvoeren van maatregelen niet vereist was. Verdere toelichting op de aanvraagprocedure en de vangnetuitkering 2017 kunt u vinden op: www.toetsingscommissievp.nl

Via het aanvraagformulier hoeft het college geen informatie te verstrekken over de jaarcijfers (togekend budget, de netto uitkeringslasten en de door de accountant gerapporteerde foute of onzekere bestedingen), aangezien het ministerie –mede op basis van de SiSa-verantwoording- al over deze gegevens beschikt en zij de toetsingscommissie daarover zal informeren.

Ondersteuning Divosa

Divosa, de vereniging van leidinggevendenden in het Sociaal Domein, zal periodiek bijeenkomsten organiseren waarbij wordt ingegaan op de vangnetuitkering. Daarnaast heeft Divosa een [factsheet maatregelen](#) uitgegeven o.b.v. de informatie uit de vangnetuitkering 2015.

ⁱwww.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2016/10/19/tool-verdeelmodel-bijstandsbudgetten-2017

ⁱⁱwww.divosa.nl/diensten/divosa-benchmark

besluit raad

registratienr. 18INT09206

casenr. BBV18.0364

De raad van de gemeente Pijnacker-Nootdorp;

gezien de voorstellen van het college van 22 mei 2018 en 19 juni 2018;

gelet op de vereisten voor de aanvraag vangnetuitkering Participatiewet 2017;

besluit:

In te stemmen met de juistheid van de aanvraag vangnetuitkering Participatiewet 2017.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 28 juni 2018.

de griffier,

drs. B.S.M. Sepers

de voorzitter,

mw. F. Ravestein

